

Research article

Employment preparation for students in Dental Public Health program, Sirindhorn College of Public Health KhonKaen Province

ApinyaYudthachawit

SeniorProfessional Dentist,
Sirindhorn College of Public
Health, KhonKaen Province

WerachatYudthachawit

Senior Professional Dentist
Level, Sirindhorn College of
Public Health, KhonKaen Province

Abstract

The research aimed to 1) study the preparation for Dental Public Health programme, 2) understand the readiness of the apprentices to start learning before working and 3) understand the problems and resolutions to promote and develop student in academic scheme. The samples were 46 fourth year students in Dental Public Health program in Sirindhorn College of Public Health KhonKaen Province. Data were collected by questionnaires for gaining quantitative data. Descriptive statistics were used to illustrate participants' general information, while Pearson's product moment correlation coefficient was employed to analyze the relation between the employment preparation for students and age/grade point average (GPA) Chi-square test was employed to analyze the relation between the employment preparation for students and gender.

The study showed that, most of samples (80.4%) were female and the average age was 22 years old (SD=1.1, Min=21, Max 28). The average GPA was 3.20 (SD=0.29, Min=2.5, Max 3.78). Most of samples (93.5%) regularly participated in the classrooms. They had their life goal as a good well-beings (82.6%), as well as their working goal as a workplace stability (80.4%). In the most ranging of 5 expectations from working of samples; the first ranging expectation from working were opportunistic

of work promotion with reasonable and stable income (19.6%), the second ranging expectation was nice colleagues (23.9%), the third ranging expectation was nice and impartial directors (17.4%), the fourth ranging expectation were nice colleagues and nice and impartial directors (17.4%) and the fifth ranging expectation was reasonable and stable income (17.4%). The overall level of the employment preparedness was high as 34 of the samples (73.9%) was in high-level, the other 12 samples (26.1%) were in the moderate-level. When considered each aspect, it's found that the specific knowledge was high. The career action with the future career development was moderate. The personality that affecteds the social, emotioned and physical health was in the high-level. However, the factors attributed to the employment preparation for students found that age, GPA, and gender had no relationship to the employment preparation for students ($p\text{-value} > 0.05$).

Keywords: employment preparation, students in Dental Public Health program

บทความวิจัย (Research articles)

**การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษาหลักสูตร
สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น**

อภิญญา ยุทธหาวิทย์

ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
(ด้านการสอน) วิทยาลัยการ
สาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

วีระชาติ ยุทธหาวิทย์

ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
(ด้านการสอน) วิทยาลัยการ
สาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น 2) ทราบถึงระดับความพร้อมก่อนทำงาน ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ทันตสาธารณสุข) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น 3) ทราบปัญหาและแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในสถาบันการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่นที่กำลังศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ทันตสาธารณสุข) ชั้นปีที่ 4 จำนวน 46 คนทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการอธิบายข้อมูลทั่วไปใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ และคะแนนเฉลี่ยกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษาและสถิติไคสแควร์ (Chi-square test) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.4 อายุเฉลี่ย 22 ปี (SD.=1.1) ต่ำสุด 21 ปีและสูงสุด 28 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสมเฉลี่ย 3.20 (SD.=0.29) ต่ำสุด 2.5 และสูงสุด 3.78 วิธีการเรียนในขณะที่ยังอยู่ส่วนใหญ่เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ ร้อยละ 93.5 จุดมุ่งหมายในชีวิตที่กำหนดไว้ส่วนใหญ่คือ มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ร้อยละ 82.6

จุดมุ่งหมายในการทำงานส่วนใหญ่ระบุ มีความมั่นคงในการทำงาน ร้อยละ 80.4 สำหรับความคาดหวังในการทำงาน 5 อันดับแรก พบว่าอันดับแรกสุดที่ระบุไว้มากที่สุดคือ โอกาสความก้าวหน้าในการทำงานและรายได้ดีเหมาะสม มั่นคง ร้อยละ 19.6 อันดับที่สองที่ระบุไว้มากที่สุด ได้แก่เพื่อนร่วมงานดี ร้อยละ 23.9 อันดับที่สามที่ระบุไว้มากที่สุด ได้แก่หัวหน้าดี มีความยุติธรรม ร้อยละ 17.4 อันดับที่สี่ที่ระบุไว้มากที่สุด คือเพื่อนร่วมงานดีและหัวหน้าดี มีความยุติธรรม ร้อยละ 17.4 และที่ส่วนใหญ่ระบุในอันดับที่ห้า ได้แก่ รายได้ดี เหมาะสม มั่นคง ร้อยละ 17.4 ระดับของการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยระบุว่ามีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับสูง จำนวน 34 คน ร้อยละ 73.9 รองลงมาคือระดับปานกลาง จำนวน 12 คน ร้อยละ 26.1 ตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาอยู่ในระดับสูง และในด้านการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของด้านบุคลิกภาพพบว่าทั้งในส่วนของการทำงาน ทางสังคม ด้านอารมณ์และด้านสุขภาพร่างกายล้วนอยู่ในระดับสูง

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน; นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาทันตสาธารณสุข

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานของการพัฒนาบุคคลและพัฒนาสังคม การศึกษาจึงมีบทบาทหน้าที่พัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถเพื่อนำไปประกอบอาชีพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศสถาบันอุดมศึกษาไม่ว่าจะอยู่ภายใต้สังกัดใดและอยู่ในกลุ่มสถาบันใด และอยู่ในกลุ่มสถาบันใด ต่างก็มีเป้าหมายเดียวกัน คือ การมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ ในปัจจุบันคุณภาพบัณฑิตซึ่งเป็นผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย วัดได้ 3 มิติ ประกอบด้วย 1) คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education ; TQF:HEd) 2) คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และ 3) คุณภาพบัณฑิตตามตัวบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตของหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรประเมิน ประกอบด้วยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน การศึกษา(องค์การมหาชน) (สผ.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ¹ การเตรียมคนเพื่อทำงานและประกอบอาชีพ มีส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือการศึกษาทั่วไป(General education) หมายถึงการศึกษาตามระบบ การศึกษา เป็นการให้ความรู้ทางวิชาการ ปูพื้นฐานทัศนคติ ทักษะและบุคลิกภาพ ที่จะช่วยให้เป็นพลเมืองดีมีอาชีพที่เหมาะสม และส่วนที่สองคือการฝึก(Training) หมายถึงการใช้ฝีมือหรือทักษะความสามารถในงาน เป็นการฝึกเพื่อให้มีความรู้ ให้มีประสบการณ์จากการทำงาน และเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นในขั้นต่อไป² วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

ในฐานะสถาบันการศึกษาด้านสาธารณสุข มีบทบาทหลักในการผลิตบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ซึ่งเป็นงานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ทันตสาธารณสุข) จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ทางด้านสาธารณสุขในการสร้างเสริมสุขภาพ ควบคุม ป้องกันโรค และการฟื้นฟูสุขภาพแบบองค์รวม โดยเน้นให้บัณฑิตเป็นนักจัดการสุขภาพช่องปากที่บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ วินิจฉัย วิจัย และประยุกต์องค์ความรู้ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ป้องกันและบำบัดโรคในช่องปากตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนดได้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถทำงานร่วมกับทีมสุขภาพในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม วิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ มีความเป็นผู้นำ ใฝ่รู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข³

วัสดุและวิธีการ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ทันตสาธารณสุข) ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 46 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุข

สิรินธร จังหวัดขอนแก่น 2) ทราบถึงระดับความพร้อมก่อนทำงาน ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร (ทันตสาธารณสุข) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น 3) ทราบปัญหาและแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนในสถาบันการศึกษา

1.รูปแบบและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เป็นวิจัยเชิงพรรณนา การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการอธิบายข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ และคะแนนเฉลี่ยกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษา และสถิติไคสแควร์ (Chi-square test) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษา

2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด เป็นคำถามประเภทให้ตอบรับหรือปฏิเสธและคำถามประเภทเพื่อเลือก และคำถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งคือประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้อ่านและตอบเอง มีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณสมบัติส่วนบุคคล ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยสะสม สิ่งที่ทำนปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการเรียน จุดมุ่งหมายในชีวิต จุดมุ่งหมายในการทำงาน ความคาดหวังในการทำงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานด้านความรู้ ความสามารถ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา จำนวน 9 ข้อ และความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพจำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานด้านบุคลิกภาพ

ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพทางสังคม บุคลิกภาพด้านอารมณ์ บุคลิกภาพด้านสุขภาพ ร่างกาย คำถามเป็นแบบประมาณค่า ประกอบด้วย 5 ระดับ ดังนี้

1 หมายถึง	มีความพร้อมน้อยที่สุด
2 หมายถึง	มีความพร้อมน้อย
3 หมายถึง	มีความพร้อมปานกลาง
4 หมายถึง	มีความพร้อมมาก
5 หมายถึง	มีความพร้อมมากที่สุด
- ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ผู้วิจัยใช้แนวทางของ Best ⁴ ดังนี้

(คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด)/จำนวนระดับ

การเตรียมความพร้อมในการทำงานในระดับต่ำ เท่ากับ 1.00-2.33

การเตรียมความพร้อมในการทำงานในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.34-3.66

การเตรียมความพร้อมในการทำงานในระดับสูง เท่ากับ 3.67-5.00

ส่วนที่ 4 ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน

ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการเตรียมความพร้อมที่เกิดจาก

วิทยาลัย และปัญหาและอุปสรรคของการเตรียมความพร้อมที่เกิดจากตนเอง ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ และคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเป็นอิสระ

3. การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

เมื่อสร้างแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษานำเสนอต่ออาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหาและปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ก่อนนำไปเก็บข้อมูลกับประชากรเป้าหมาย โดยทำการทดสอบในส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณสมบัติส่วนบุคคล ส่วนที่ 3 การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานด้านบุคลิกภาพ และ ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงประชากรที่จะใช้ศึกษามากที่สุด ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559ที่กำลังจะจบการศึกษา จำนวน 30 ชุด ส่วนการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานส่วนที่ 2 ด้านความรู้ ความสามารถได้ทดสอบกับนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 10 ชุด

ผลการทดสอบแบบสอบถามสรุปผลดังนี้ ส่งแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด ได้คืนมา 40 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป จากการทดสอบ

แบบสอบถามพบว่า ข้อคำถามทุกข้อสามารถนำมาใช้ในการสอบถามได้ทุกข้อ เพราะผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าใจข้อคำถามได้ดี สามารถตอบได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สำหรับข้อคำถามส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามด้านความรู้ ความสามารถ จากการทดสอบความน่าเชื่อถือโดยใช้วิธีของ Cronbach's Alpha ได้ค่า Reliability เท่ากับ 0.776 ส่วน ข้อคำถามในส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามด้านบุคลิกภาพ จากการทดสอบความน่าเชื่อถือโดยใช้วิธีของ Cronbach's Alpha ได้ค่า Reliability เท่ากับ 0.658 ซึ่งเป็นค่าที่ผู้วิจัยยอมรับได้⁵

เมื่อได้ผลแบบทดสอบดังกล่าว ผู้ศึกษาดำเนินการแก้ไขแบบสอบถามและปรับปรุงเรื่องภาษาให้มีความชัดเจนขึ้น จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เมื่อผ่านความเห็นชอบจึงดำเนินการนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบไปเก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มประชากรที่ศึกษา

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มที่ศึกษา

พบว่านักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 46 คน ที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.4 อายุเฉลี่ย 22 ปี ($SD=1.1$) ต่ำสุด 21 ปีและสูงสุด 28 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสมเฉลี่ย 3.20 ($SD=0.29$) ต่ำสุด 2.5 และสูงสุด 3.78

วิธีการเรียนในขณะที่ศึกษาอยู่ส่วนใหญ่เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ ร้อยละ 93.5 รองลงมาคือพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ร้อยละ

73.9 จุดมุ่งหมายในชีวิตที่กำหนดไว้ส่วนใหญ่คือ มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ร้อยละ 82.6 รองลงมาคือ มีความมั่นคงในอาชีพ ร้อยละ 80.4 และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและสามารถพึ่งตัวเองได้ และช่วยเหลือผู้อื่นได้ เท่ากัน ร้อยละ 78.3 จุดมุ่งหมายในการทำงานส่วนใหญ่ระบุ มีความมั่นคงในการทำงาน ร้อยละ 80.4 รองลงมาคือรายได้สูงและมีความมั่นคงในรายได้ และได้ทำงานที่ชอบและถูกใจ ร้อยละ 71.7 ตามลำดับ

สำหรับความคาดหวังในการทำงาน 5 อันดับแรก พบว่าอันดับแรกสุดที่ระบุไว้มากที่สุดคือ โอกาสความก้าวหน้าในการทำงานและรายได้ดี เหมาะสม มั่นคง ร้อยละ 19.6 อันดับที่สองที่ระบุไว้มากที่สุด ได้แก่ เพื่อนร่วมงานดี ร้อยละ 23.9 อันดับที่สามที่ระบุไว้มากที่สุด ได้แก่ หัวหน้าดี มีความยุติธรรม ร้อยละ 17.4 อันดับที่สี่ที่ระบุไว้มากที่สุด คือ เพื่อนร่วมงานดีและหัวหน้าดี มีความยุติธรรม ร้อยละ 17.4 และที่ส่วนใหญ่ระบุในอันดับที่ห้า ได้แก่ รายได้ดี เหมาะสม มั่นคง ร้อยละ 17.4 รองลงมาคือความมีอิสระในการทำงาน ร้อยละ 15.2 ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

2. การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

2.1 ระดับของการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ และโดยภาพรวม

พบว่าระดับของการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.83, SD=0.41$) โดยระบุว่ามีการ

เตรียมความพร้อมอยู่ในระดับสูง จำนวน 34 คน ร้อยละ 73.9 รองลงมาคือระดับปานกลาง จำนวน 12 คน ร้อยละ 26.1 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.87, SD.=0.51$) และในด้านการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.45, SD.=0.62$) ในส่วนของด้านบุคลิกภาพพบว่าทั้งในส่วนของ การปฏิบัติงาน ทางสังคม ด้านอารมณ์และด้าน สุขภาพร่างกายล้วนอยู่ในระดับสูงรายละเอียด แสดงในตารางที่ 2

2.2 การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ รายข้อ

ในด้านความรู้ ความสามารถเฉพาะสาขา พบว่าส่วนใหญ่ระบุว่าการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานในระดับ “มาก” ได้แก่ ความสามารถในการตรวจ บันทึกผลการตรวจ สุขภาพช่องปาก และมีทักษะในการเลือกและ ดำเนินมาตรการทางทันตกรรมป้องกันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบุคคลรอบครัวและ ชุมชน ถูกต้องตามจริยธรรมวิชาชีพ เท่ากัน ร้อย ละ 56.5 และที่ส่วนใหญ่ระบุ “ปานกลาง” ได้แก่ ความถูกต้องแม่นยำในการวินิจฉัยโรค ร้อยละ 45.7

ในด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ พบว่าส่วนใหญ่ระบุว่าการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานในระดับ “มาก” ได้แก่ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ร้อยละ 56.5 ความสามารถ เฝ้าระวังปัญหาและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ร้อยละ 52.5 และความสามารถในการจัดการเวลาของ ตนเองและความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เท่ากันคือ ร้อยละ 47.8 และที่ส่วนใหญ่ระบุ “ปานกลาง” ได้แก่ ความสามารถในการวางแผน ประเมิน ปรับปรุงตนเอง การทำงาน และผลงาน ร้อยละ 45.7

ในส่วนของบุคลิกภาพทางสังคม พบว่าส่วนใหญ่ระบุมีการเตรียมความพร้อม ระดับ “มาก” ในประเด็นความมีมนุษยสัมพันธ์ ร้อยละ 56.5 รองลงมาคือความเชื่อมั่นในตนเอง และความเป็นผู้นำ ร้อยละ 52.2 และ 47.8 ตามลำดับ

สำหรับบุคลิกภาพด้านอารมณ์ ส่วนใหญ่ระบุมีการเตรียมความพร้อมในระดับ “มากที่สุด” ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส ร้อยละ 43.5 ส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับ “มาก” ได้แก่ สุขุมใจเย็นและจิตใจเข้มแข็ง ร้อยละ 43.5 รองลงมาคือควบคุมอารมณ์ได้ดี ร้อยละ 37.0 ตามลำดับ

สำหรับบุคลิกภาพด้านสุขภาพ ร่างกาย ส่วนใหญ่ระบุมีการเตรียมความพร้อม ในระดับ “มากที่สุด” ได้แก่ แข็งแรงสมบูรณ์ ร้อยละ 52.2 รองลงมาคือคล่องแคล่ว ว่องไว ร้อยละ 37.0 ส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อม อยู่ในระดับ “มาก” ได้แก่ สะอาดเรียบร้อย ร้อยละ 47.8 และคล่องแคล่ว ว่องไว ร้อยละ 37.0 ตามลำดับ รายละเอียดแสดงในตาราง ที่ 3

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษา หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

จากการทดสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูลพบว่าตัวแปรต่อเนื่องทั้ง 9 ตัวที่จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ มีการแจกแจงเป็นแบบปกติ (Normal Distribution) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษาพบว่า อายุ คะแนนเฉลี่ยสะสมและเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษา ($p\text{-value} > 0.05$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4

4. ปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษา

4.1 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากวิทยาลัย

ส่วนใหญ่นักศึกษาขาดการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำงานร้อยละ 69.6 บริการในวิทยาลัยยังไม่เพียงพอ เช่นห้องสมุดอินเทอร์เน็ต แหล่งข้อมูลต่างๆ เป็นต้น ร้อยละ 43.5 ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

4.2 วิทยาลัยควรปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการเรื่องใดบ้าง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเพื่อเข้าสู่ชีวิตการทำงาน

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเพื่อเข้าสู่ชีวิตการทำงาน กลุ่มที่ศึกษาได้ระบุว่าวิทยาลัยควรปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ให้ประสบการณ์ที่ดีมากขึ้น
- การฝึกปฏิบัติให้เชี่ยวชาญ
- ควรมีการติวก่อนจบ
- ควรมีความชัดเจนในการกำหนด
- เกณฑ์การทำงานของนักศึกษาซึ่งแบ่งบทบาทหน้าที่และภาระงานที่ต้องรับผิดชอบและสามารถทำได้โดยไม่เกินศักยภาพให้นักศึกษาทราบ
- จัดแหล่งเรียนรู้ให้นักศึกษาได้รับความรู้มากกว่านี้และมีความทันสมัย
- บอกขอบเขตการทำงานชัดเจนไม่ทำเกินหน้าที่ บอกแนวทางความก้าวหน้าของหน้าที่การงาน
- ควรเตรียมหลักสูตรให้พร้อมกว่านี้อธิบายความก้าวหน้าในวิชาชีพแก่นศ.
- ทางไปต่อความก้าวหน้าของสายงานนี้
- แนะนำการต่อยอดความก้าวหน้า
- ชี้แจงเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตจริง
- ปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับการทำงานจริง
- ควรมีระยะเวลาให้ก่อนฝึกงาน
- แนะนำแนวทางในการประกอบอาชีพทั้งรายได้ความก้าวหน้าหรือทางเลือกอื่นๆในการประกอบอาชีพ
- สวัสดิการนักศึกษาไม่เพียงพอเช่นหนังสือในห้องสมุดอินเทอร์เน็ต
- มีการทบทวนความรู้ให้นักศึกษาก่อนสอบทุกครั้ง
- การเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงมีสวัสดิการที่เหมาะสม แจ้งรายละเอียดหลักสูตรที่ได้มาตรฐาน
- แนวทางการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ

- สนับสนุนการเรียนรู้และกิจกรรมของนักศึกษาให้เต็มที่ให้นักศึกษาได้ทำงาน กิจกรรมได้อย่างเต็มที่
- การทำงานจริงเสี่ยงไม่ได้ที่ต้องถอนฟันล่างอยากให้อ่อนการฉีดยาวิธี inferior alveolar nerve block
- ด้านการกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติต่างๆควรมีการเว้นระยะให้สำหรับเตรียมความพร้อมต่างๆ
- อบรมให้ความรู้รอบยอดที่ต้องเอาไปใช้ในการทำงานประสบการณ์การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงาน
- แนะนำการต่อยอดในวิชาชีพ
- การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน กิจกรรมต่างๆของนักศึกษา
- แนวทางศึกษาต่อความก้าวหน้าในการทำงาน
- บริการต่างๆในวิทยาลัยเอื้อต่อการเรียนเช่นห้องสมุดคอมพิวเตอร์ สถานที่นั่งพัก
- เคสที่ต้องทำไม่สัมพันธ์กับเวลาที่ให้ปฏิบัติเพราะต้องวิจัยหลายอย่างอยากให้การฝึกงานเป็นการเก็บประสบการณ์มากกว่าการเก็บเคสการเก็บเคสอยากให้อยู่ในคลินิก เพื่อเพิ่มเวลาฝึกปฏิบัติงาน
- การเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติจริง
- การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน ความก้าวหน้าในวิชาชีพ ความก้าวหน้าในสายงานที่เรียน
- ปรับหลักสูตรให้แน่นอน

4.3 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจาก

ตนเอง

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากตนเอง พบว่าส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีแรงจูงใจขาดความกระตือรือร้น ร้อยละ 56.5 รองลงมาคือ ขาดงบประมาณหรือทุนสนับสนุนเท่ากับ ขาดความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล เช่นความรู้ต่างๆ ข้อมูลเกี่ยวกับการหางานเรียนต่อ ร้อยละ 43.5ตามลำดับ

4.4 ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อเสนอแนะ

กลุ่มที่ศึกษามีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ ดังนี้

- แนะนำการทำงานศึกษาต่อให้นักศึกษามีความรู้มากขึ้น
- ไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน เนื่องจากไม่ทราบโอกาส ความก้าวหน้าในการทำงาน
- ท้อใจเพราะพ่อแม่บังคับให้เรียน
- ต้องพยายามมากขึ้นและมองหาแรงจูงใจ

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มที่ศึกษา (n=46)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	19.6
หญิง	37	80.4
รวม	46	100.0
อายุ (ปี)		
ค่าเฉลี่ย (SD.) , Min : Max	22.0 (1.1) , 21 : 28	
คะแนนเฉลี่ยสะสม		
ค่าเฉลี่ย (SD.) , Min : Max	3.20 (0.29), 3.00 : 4.00	
วิธีการเรียนในขณะที่ศึกษาอยู่(n=46)		
เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ	43	93.5
ตั้งใจเรียนในห้องเรียน	31	67.4
หมั่นทบทวนบทเรียน	20	43.5
มีประสบการณ์ในการทำงาน	10	21.7
แสวงหาความรู้ใหม่	17	37.0
พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน	34	73.9
เข้าฟังสัมมนา	9	19.6
จุดมุ่งหมายในชีวิตที่กำหนดไว้(n=46)		
เรียนจบปริญญาโท	17	37.0
เรียนจบปริญญาเอก	7	15.2
มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี	38	82.6
มีฐานะดี	29	63.0
มีคู่ชีวิตที่ดี ครอบครัวผาสุก	31	67.4
มีความมั่นคงในอาชีพ	37	80.4
ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน	36	78.3
ได้รับการยอมรับนับถือจากสังคม	17	37.0
มีชื่อเสียง เกียรติยศ	10	21.0
สามารถพึ่งตัวเองได้ และช่วยเหลือผู้อื่นได้	36	78.3
เป็นเจ้าของกิจการ	20	43.5
เรียนจบปริญญาตรี	1	2.2

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มที่ศึกษา(ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
จุดมุ่งหมายในการทำงาน(n46)		
มีความมั่นคงในการทำงาน	37	80.4
รายได้สูงและมีความมั่นคงในรายได้	33	71.7
ประสบความสำเร็จในการทำงาน	31	67.4
ได้ทำงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ	22	47.8
ได้ทำงานที่ชอบและถูกใจ	33	71.7
มีโอกาสร่ำรวยสร้างสรรคงานที่ดีมีคุณภาพ	23	50.0
ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงาน	18	39.1
ความคาดหวังในการทำงาน5 อันดับแรก (n=46)		
อันดับที่ 1 สูงสุด 4 อันดับแรก		
โอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน	9	19.6
รายได้ดี เหมาะสม มั่นคง	9	19.6
หัวหน้าดี มีความยุติธรรม	8	17.4
เพื่อนร่วมงานดี	6	13.0
ความภาคภูมิใจในการทำงาน	3	6.5
งานมีเกียรติ ศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับ	3	6.5
ความมีอิสระในการทำงาน	3	6.5
อันดับที่ 2 สูงสุด 4 อันดับแรก		
เพื่อนร่วมงานดี	11	23.9
รายได้ดี เหมาะสม มั่นคง	10	21.7
สภาพแวดล้อมในการทำงานปลอดภัย	5	10.9
บรรยากาศในการทำงานดี	4	8.7
อันดับที่ 3 สูงสุด 3 อันดับแรก		
หัวหน้าดี มีความยุติธรรม	8	17.4
เพื่อนร่วมงานดี	7	15.2
โอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน	7	15.2
ความภาคภูมิใจในการทำงาน	6	13.0
รายได้ดี เหมาะสม มั่นคง	6	13.0

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มที่ศึกษา(ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
อันดับที่ 4 สูงสุด 2 อันดับแรก		
เพื่อนร่วมงานดี	8	17.4
หัวหน้าดี มีความยุติธรรม	8	17.4
งานมีเกียรติ ศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับ	5	10.9
โอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน	5	10.9
อันดับที่ 5 สูงสุด 3 อันดับแรก		
รายได้ดี เหมาะสม มั่นคง	8	17.4
ความมีอิสระในการทำงาน	7	15.2
ความภาคภูมิใจในการทำงาน	6	13.0
โอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน	6	13.0

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของระดับความพร้อมก่อนทำงาน รายด้านและในภาพรวม

การเตรียมความพร้อม	ระดับต่ำ		ระดับปานกลาง		ระดับสูง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.ด้านความรู้ความสามารถ						
- เฉพาะสาขา	-	-	13	28.3	33	71.3
ค่าเฉลี่ย (SD.) , Min : Max	ระดับสูง : 3.87 (0.51) , 2.67 : 5.00					
- ในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ	2	4.3	26	56.5	18	39.1
ค่าเฉลี่ย (SD.) , Min : Max	ระดับปานกลาง : 3.45 (0.62) , 2.00 : 4.80					
2.ด้านบุคลิกภาพ						
- ในการปฏิบัติงาน	-	-	5	10.9	41	89.1
ค่าเฉลี่ย (SD.) , Min : Max	ระดับสูง : 4.04 (0.56) , 2.33 : 5.00					
- ทางสังคม	-	-	10	21.7	36	78.3
ค่าเฉลี่ย (SD.) , Min : Max	ระดับสูง : 3.89 (0.59) , 2.33 : 5.00					
- ด้านอารมณ์	-	-	14	30.4	32	69.6
ค่าเฉลี่ย (SD.) , Min : Max	ระดับสูง : 4.06 (0.64) , 2.50 : 5.00					
- ด้านสุขภาพร่างกาย	-	-	8	17.4	38	82.6
ค่าเฉลี่ย (SD.) , Min : Max	ระดับสูง : 4.17 (0.67) , 2.33 : 5.00					

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของระดับความพร้อมก่อนทำงาน รายด้านและในภาพรวม (ต่อ)

3.โดยภาพรวม						
- ทุกด้าน	-	-	12	26.1	34	73.9
ค่าเฉลี่ย (SD.) , Min : Max	ระดับสูง : 3.83 (0.41) , 2.77 : 4.77					

ตารางที่ 3 ร้อยละของการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน ในด้านต่างๆรายข้อ (n=46)

ทักษะด้านต่าง ๆ	การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน(ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ด้านความรู้ ความสามารถ					
เฉพาะสาขา					
1. ความสามารถในการตรวจ บันทึกผลการตรวจสุขภาพช่องปาก	13.0	56.5	28.3	2.2	-
2. ความถูกต้องแม่นยำในการวินิจฉัยโรค	10.9	41.3	45.7	2.2	-
3. ความสามารถในการบูรณะฟันน้ำนมหรือฟันแท้ที่ผู้ไม่ถึงโพรงประสาทฟันและรอยผู้ไม่ซับซ้อน	17.4	47.8	32.6	2.2	-
4. ความสามารถในการถอนฟันน้ำนมและ/หรือฟันโยกระดับ 3	45.7	47.8	4.3	2.2	-
5. ความสามารถในการดูแลภาวะปริทันต์ ควบคุมแผ่นคราบจุลินทรีย์ ชูดหินน้ำลาย และทำความสะอาดฟันทั้งปากในผู้ป่วยที่มีเหงือกอักเสบระดับน้อยถึงปานกลางถูกต้องตามจริยธรรมวิชาชีพ	26.1	52.2	19.6	2.2	-
6. มีความสามารถในการให้ความรู้และให้การปรึกษาเกี่ยวกับโรคในช่องปากและการดูแลสุขภาพช่องปาก	19.6	52.2	28.3	-	-
7. ความสามารถในการส่งต่อผู้ป่วยเพื่อให้ได้รับการรักษาที่เหมาะสม	17.4	52.2	28.3	2.2	-
8. ความสามารถวางแผนและดำเนินงาน สร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ติดตามและประเมินผลโดยใช้ความรู้ทางวิชาการ สอดคล้องกับสภาพสังคม และชุมชนมีส่วนร่วม	17.4	45.7	32.6	4.3	-

ตารางที่ 3 ร้อยละของการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน ในด้านต่างๆ รายข้อ (n=46)(ต่อ)

ทักษะด้านต่าง ๆ	การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน(ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9. มีทักษะในการเลือกและดำเนินมาตรการทางทันตกรรมป้องกันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบุคคลครอบครัวและชุมชน ถูกต้องตามจริยธรรมวิชาชีพ	13.0	56.5	26.1	4.3	-
2.ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ					
1.ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ฟัง พูด อ่าน เขียน	2.2	17.4	39.1	28.3	13.0
2.ความสามารถในการใช้ภาษาที่สาม	6.5	4.3	39.1	30.4	19.6
3.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	17.4	30.4	43.5	6.5	2.2
4.ความสามารถในการวางแผน ประเมิน ปรับปรุงตนเอง การทำงานและผลงาน	13.0	34.8	45.7	4.3	2.2
5.ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	19.6	56.5	19.6	2.2	2.2
6.ความสามารถในการจัดการเวลาของตนเอง	15.2	47.8	30.4	4.3	2.2
7.ความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์	17.4	47.8	30.4	4.3	-
8.ความสามารถเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	13.0	52.2	30.4	4.3	-
9.ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่น	21.7	34.8	39.1	4.3	-
10.ความสามารถในการจัดข้อขัดแย้ง	6.5	34.8	50.0	8.7	-
ด้านบุคลิกภาพ					
1.บุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน					
1.ความรับผิดชอบ	17.4	56.5	21.7	4.3	-
2.ความเสียสละ	17.4	56.5	21.7	4.3	-
3.ความมีระเบียบวินัย	21.7	56.5	19.6	2.2	-
4.ความตรงต่อเวลา	26.1	52.2	21.7	-	-
5.ความซื่อสัตย์ สุจริต	47.8	41.3	8.7	2.2	-
6. ความเอาใจใส่ ตั้งใจทำงาน	23.9	65.2	10.9	-	-

ตารางที่ 3 ร้อยละของการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน ในด้านต่างๆรายข้อ (n=46) (ต่อ)

ทักษะด้านต่าง ๆ	การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน(ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.บุคลิกภาพทางสังคม					
1.ความเป็นผู้นำ	13.0	47.8	37.0	2.2	-
2.ความมีมนุษยสัมพันธ์	30.4	56.5	8.7	2.2	2.2
3.ความเชื่อมั่นในตัวเอง	19.6	52.2	23.9	4.3	-
3.บุคลิกภาพด้านอารมณ์					
1.ควบคุมอารมณ์ได้ดี	30.4	37.0	28.3	4.3	-
2.ยิ้มแย้มแจ่มใส	43.5	39.1	17.4	-	-
3.สุขุมใจเย็น	32.6	43.5	21.7	-	2.2
4.จิตใจเข้มแข็ง	32.6	43.5	19.6	2.2	2.2
4.บุคลิกภาพด้านสุขภาพร่างกาย					
1.แข็งแรงสมบูรณ์	52.2	32.6	10.9	4.3	-
2.คล่องแคล่ว ว่องไว	37.0	37.0	23.9	-	2.2
3.สะอาดเรียบร้อย	32.6	47.8	19.6	-	-

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอายุ คะแนนเฉลี่ยสะสมและเพศกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษา

ตัวแปร	ความรู้ความสามารถ		บุคลิกภาพ				โดยรวม
	เฉพาะสาขา	ในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ	ในการปฏิบัติงาน	ทางสังคม	ด้านอารมณ์	ด้านสุขภาพร่างกาย	
อายุ	-0.022 (p=0.887)	-0.209 (p=0.163)	-0.152 (p=0.315)	-0.244 (p=0.102)	-0.253 (p=0.090)	-0.076 (p=0.617)	-0.219 (p=0.144)
คะแนนเฉลี่ยสะสม	0.061 (p=0.690)	0.188 (p=0.216)	0.269 (p=0.074)	0.010 (p=0.950)	-0.073 (p=0.633)	-0.132 (p=0.387)	0.133 (p=0.384)
เพศ	p=0.211*						

*สถิติไคสแควร์

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละปัญหาและอุปสรรคของการเตรียมความพร้อมที่เกิดจากวิทยาลัย

ข้อมูล	จำนวน (n=46)	ร้อยละ
- ขาดการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน	32	69.6
- บริการในวิทยาลัยยังไม่เพียงพอ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต แหล่งข้อมูลต่างๆ เป็นต้น	20	43.5
- คุณสมบัติของบัณฑิตไม่ตรงกับความต้องการของตลาด	18	39.1
- หลักสูตรที่เรียนไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ	15	32.6
- วิชาที่เรียนไม่ตรงกับการปฏิบัติจริง	12	26.1
- เคสที่ต้องทำไม่สัมพันธ์กับเวลาที่ให้ปฏิบัติเพราะต้องวิจัยหลายอย่าง	1	2.2

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละปัญหาและอุปสรรคของการเตรียมความพร้อมที่เกิดจากตนเอง

ข้อมูล	จำนวน (n=46)	ร้อยละ
- ไม่มีแรงจูงใจ ขาดความกระตือรือร้น	26	56.5
- ขาดงบประมาณหรือทุนสนับสนุน	20	43.5
- ขาดความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล เช่น ความรู้ต่างๆ ข้อมูลเกี่ยวกับการหางาน เรียนต่อ	20	43.5
- มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ	15	32.6
- ขาดคนให้การสนับสนุน	12	26.1
- คิดว่าวิทยาลัยให้พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องพัฒนาตนเองเพิ่มเติม	2	4.3

การอภิปรายผล

การศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการทำงานในครั้งนี้ตั้งใจเก็บข้อมูลในช่วงที่นักศึกษาเหลือเวลาในการศึกษาในสถาบันนี้อีก 1 ภาคการศึกษา เพื่ออยากทราบว่านักศึกษามีการเตรียมความพร้อมมากเพียงใด ยังขาดความพร้อมด้านใด และต้องการให้วิทยาลัย คณะครู

อาจารย์เพิ่มเติมในส่วนใดอีกบ้าง ก่อนนักศึกษาจบการศึกษาไปปฏิบัติงานจริง

พบว่าเพศ อายุ ผลการเรียนไม่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาตั้งนั้น น่าจะมีปัจจัยอื่นที่สัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมก่อนการทำงานของนักศึกษามากกว่า เช่น เจตคติ การเลี้ยงดู ความรักในวิชาชีพหรือความมุ่งมั่นตั้งใจจะมาเรียนวิชาชีพนี้ด้วยตนเอง ฯลฯ

ซึ่งน่าสนใจศึกษาต่อไป เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิตในอนาคตให้มีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายในชีวิตของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ที่กำหนดไว้ส่วนใหญ่คือ มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ต่างจากการศึกษาของเบญจพร วชิรศรีสุนทรา⁶ เรื่องการเตรียมพร้อมเพื่อการมีงานทำของนักศึกษาธรรมศาสตร์ ที่พบว่าจุดมุ่งหมายในชีวิตหลักคือสามารถพึ่งตัวเองได้ และช่วยเหลือผู้อื่นได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี อาจสะท้อนว่าการทำงานมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าจะพัฒนาทักษะความรู้และการปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นหรือเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม วิทยาลัยและอาจารย์จึงควรมุ่งเน้นการสอดแทรกคุณธรรมในวิชาชีพการทำงานแก่นักศึกษาให้มากขึ้นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติต่อไป

พบว่าจุดมุ่งหมายในการทำงานของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่ระบุ มีความมั่นคงในการทำงานนอกจากนี้ความคาดหวังในการทำงาน 5 อันดับแรก พบว่าอันดับแรกสุดที่ระบุไว้มากที่สุดคือ โอกาสความก้าวหน้าในการทำงานและรายได้ดีเหมาะสม มั่นคง แม้จะได้ทำงานที่ไม่ค่อยชอบก็ตาม ดังนั้นวิทยาลัยจึงควรมีหลักสูตรที่สนองความต้องการและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริง เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถมีงานทำที่มีความมั่นคงในชีวิต และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งต่างจากการศึกษาเรื่องเรื่องการเตรียมพร้อม เพื่อการมี

ประสบความสำเร็จในการทำงาน และมีความสุขในการทำงานในวิชาชีพนี้มากยิ่งขึ้น

งานทำของนักศึกษาธรรมศาสตร์ ของเบญจพร วชิรศรีสุนทรา⁶ ที่พบว่าจุดมุ่งหมายในการทำงาน คือการได้ทำงานที่ชอบและถูกใจประสบความสำเร็จในการทำงาน

พบว่าความพร้อมด้านความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาและ ด้านบุคลิกภาพพบว่า ทั้งในส่วนของการปฏิบัติงาน ทางสังคม ด้านอารมณ์และด้านสุขภาพร่างกายล้วนอยู่ในระดับสูง แต่ในด้านการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีระยะเวลาในการฝึกไม่มากพอ และนักศึกษายังต้องมีการฝึกฝนอีก 1 ภาคการศึกษา ก่อนจบการศึกษาและมีความพร้อมตามหลักสูตร อย่างไรก็ตามวิทยาลัยภาควิชา และครูอาจารย์ทุกท่านก็ควรทราบและเสริมทักษะด้านการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพแก่นักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น และทันเวลา ก่อนที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา

ในด้านความรู้ ความสามารถเฉพาะสาขา พบว่าส่วนใหญ่ระบุจะมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานในระดับ “มาก” ได้แก่ ความสามารถในการตรวจ บันทึกผลการตรวจสุขภาพช่องปาก และมีทักษะในการเลือกและดำเนินมาตรการทาง ทันตกรรมป้องกันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบุคคลครอบครัวและชุมชน ถูกต้องตามจริยธรรมวิชาชีพ เท่ากันร้อยละ 56.5 จึงยังควรให้ความรู้และเน้นให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติเรื่องดังกล่าวอยู่ แต่ในเรื่องความถูกต้องแม่นยำในการวินิจฉัยโรค ส่วนใหญ่ระบุ “ปานกลาง” ร้อยละ 45.7 ดังนั้นจึงควรเสริมการสอนและการฝึกปฏิบัติเรื่องนี้ให้มากขึ้น

ในด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ พบว่าส่วนใหญ่ระบุว่าการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานในระดับ “มาก” ได้แก่ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ร้อยละ 56.5 ความสามารถเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ร้อยละ 52.5 และความสามารถในการจัดการเวลาของตนเอง และความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์เท่ากัน คือ ร้อยละ 47.8 จึงยังต้องฝึกฝนเรื่องการทำงานเป็นทีม การเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการจัดการเวลาของตนเองและความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ และเน้นเรื่อง ความสามารถในการวางแผน ประเมิน ปรับปรุงตนเอง การทำงานและผลงาน เพราะส่วนใหญ่ระบุอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ร้อยละ 45.7

ในส่วนของบุคลิกภาพทางสังคม วิทยาลัยยังคงมองข้ามเรื่องมนุษยสัมพันธ์ และความเชื่อมั่นในตนเองและความเป็นผู้นำ ไม่ได้ เพราะ พบว่าส่วนใหญ่ระบุมีการเตรียมความพร้อมระดับ “มาก” ในประเด็นความมีมนุษยสัมพันธ์ ร้อยละ 56.5 รองลงมาคือความเชื่อมั่นในตนเองและความเป็นผู้นำ ร้อยละ 52.2 และ 47.8 ตามลำดับ

สำหรับบุคลิกภาพด้านอารมณ์ ส่วนใหญ่ระบุมีการเตรียมความพร้อมในระดับ “มากที่สุด” ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส ร้อยละ 43.5 ส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับ “มาก” ได้แก่ สุขุมใจเย็นและจิตใจเข้มแข็ง ร้อยละ 43.5 รองลงมาคือควบคุมอารมณ์ได้ดี ร้อยละ 37.0 ตามลำดับในการเตรียมความพร้อมจึงควรเสริมเรื่องการควบคุมอารมณ์

สำหรับบุคลิกภาพด้านสุขภาพร่างกาย พบว่าส่วนใหญ่สุขภาพแข็งแรงดี จะสามารถไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ ส่วนใหญ่ระบุมีการเตรียมความพร้อมในระดับ “มากที่สุด” ได้แก่ แข็งแรงสมบูรณ์ ร้อยละ 52.2 รองลงมาคือคล่องแคล่ว ว่องไว ร้อยละ 37.0 ส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับ “มาก” ได้แก่ สะอาดเรียบร้อย ร้อยละ 47.8 และคล่องแคล่ว ว่องไว ร้อยละ 37.0 ตามลำดับ

สรุปในภาพรวมพบว่ากลุ่มที่ศึกษามีการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานอยู่ในระดับสูง ขอให้ได้งานที่มั่นคง มีรายได้ เลี้ยงตัวเองได้ แม้จะไม่ค่อยชอบ ไม่ค่อยมีอุดมการณ์มากนัก ต่างจากการศึกษาของเบญจพร วชิรศรีสุนทร⁵ ที่ได้บันทึกไว้ที่พร้อมจะพัฒนาถ้าได้งานที่ชอบถูกใจ และมีความสุขในการทำงานมากกว่า

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.4 อายุเฉลี่ย 22 ปี (SD.=1.1) ต่ำสุด 21 ปีและสูงสุด 28 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสมเฉลี่ย 3.20 (SD.=0.29) ต่ำสุด 2.5 และสูงสุด 3.78

วิธีการเรียนในขณะที่ศึกษาอยู่ส่วนใหญ่เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ ร้อยละ 93.5 จุดมุ่งหมายในชีวิตที่กำหนดไว้ส่วนใหญ่คือ มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ร้อยละ 82.6 จุดมุ่งหมายในการทำงานส่วนใหญ่ระบุ มีความมั่นคงในการทำงาน ร้อยละ 80.4 สำหรับความคาดหวังในการทำงาน 5 อันดับแรก พบว่าอันดับแรกสุดที่ระบุไว้มากที่สุดคือ โอกาสความก้าวหน้าในการทำงานและรายได้ดี เหมาะสม มั่นคง ร้อยละ 19.6 อันดับที่สองที่ระบุไว้มากที่สุด ได้แก่ เพื่อนร่วมงานดี ร้อยละ 23.9

อันดับที่สามที่ระบุไว้สูงสุด ได้แก่หัวหน้าดี มีความยุติธรรม ร้อยละ 17.4 อันดับที่สี่ที่ระบุไว้สูงสุด คือเพื่อนร่วมงานดีและหัวหน้าดี มีความยุติธรรมร้อยละ 17.4 และที่ส่วนใหญ่ระบุในอันดับที่ห้า ได้แก่รายได้ดี เหมาะสม มั่นคง ร้อยละ 17.4

ระดับของการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.83, SD.=0.41$) โดยระบุว่าการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับสูง จำนวน 34 คน ร้อยละ 73.9 รองลงมาคือระดับปานกลาง จำนวน 12 คน ร้อยละ 26.1 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.87, SD.=0.51$) และในด้านการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.45, SD.=0.62$) ในส่วนของด้านบุคลิกภาพพบว่าทั้งในส่วนของการปฏิบัติงาน ทางสังคม ด้านอารมณ์และด้านสุขภาพร่างกายล้วนอยู่ในระดับสูง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษา พบว่า อายุ คณะแผนกเฉลี่ยสะสมและเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานของนักศึกษา ($p\text{-value} > 0.05$)

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากวิทยาลัยส่วนใหญ่ระบุว่าขาดการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำงานร้อยละ 69.6บริการในวิทยาลัยยังไม่เพียงพอ เช่นห้องสมุดอินเทอร์เน็ต แหล่งข้อมูลต่างๆ เป็นต้น ร้อยละ 43.5ตามลำดับ

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเพื่อเข้าสู่ชีวิตการทำงาน กลุ่มที่ศึกษาได้ระบุว่าวิทยาลัยควรปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการในเรื่องต่างๆ ได้แก่ให้ประสบการณ์ที่ดีมากขึ้นการฝึกปฏิบัติให้เชี่ยวชาญและควรมีการติวก่อนจบ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากตนเอง พบว่าส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีแรงจูงใจขาดความกระตือรือร้น ร้อยละ 56.5รองลงมาคือ ขาดงบประมาณหรือทุนสนับสนุน เท่ากับขาดความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล เช่นความรู้ต่างๆ ข้อมูลเกี่ยวกับการหางาน เรียนต่อ ร้อยละ 43.5ตามลำดับ

เอกสารอ้างอิง

1. นุชจรินทร์ โลหะปาน. การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. **วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ** 2558; 6(1) มกราคม-มิถุนายน:1-11.
2. ศุภกัญญา จันทราศรทูล. **ศักยภาพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานในการตอบสนองความต้องการแรงงานของประเทศไทย** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์;2533.
3. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น. **หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาทันตสาธารณสุข หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554.**

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

4. Best, John W. **Research in Education**. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc.; 1977:174.
5. Nunnally, J. C. **Psychometric theory** 2nd edition. New York: McGraw-Hill; 1978.
6. เบญจพร วชิรศรีสุนทรา. **การเตรียมพร้อมเพื่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาธรรมศาสตร์ วิทยาลัยพนธมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**; 2545.